

Godina XIII
Ponedjeljak, 29. juna/lipnja 2009. godine

Број/Број
51

Година XIII
Понедељак, 29. јуна 2009. године

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 55. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 10. juna 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. juna 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O PARLAMENTARNOM VOJNOM POVJERENIKU BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

(1) Ovim zakonom propisuje se način izbora, imenovanja i razrješenja parlamentarnog vojnog povjerenika Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: vojni povjerenik), nadležnosti i način rada i druga pitanja značajna za njegov rad i administrativnu podršku.

(2) Pozicija vojnog povjerenika uspostavljena je s ciljem jačanja vladavine prava, zaštite ljudskih prava i sloboda vojnih lica i kadeta u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) i Ministarstvu odbrane BiH, kako je to garantirano Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima u njegovom dodatku.

(3) Na sva pitanja organizacije i upravljanja, te na druga pitanja značajna za rad vojnog povjerenika čija je pozicija uspostavljena ovim zakonom i odnosa prema institucijama BiH, pravnim i fizičkim licima, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH i Zakon o upravi.

POGLAVLJE II. VOJNI POVJERENIK

Član 2. (Definicija)

(1) Vojni povjerenik nezavisan je povjerenik Parlamentarne skupštine BiH s nadležnostima propisanim članom 3. ovog zakona.

- (2) Postupak i način rada vojnog povjerenika, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim zakonom, definiraju se podzakonskim aktom, koji, na prijedlog vojnog povjerenika, usvaja Parlamentarna skupština BiH.
- (3) Zajednička služba Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH pruža administrativno-tehničku podršku vojnom povjereniku.
- (4) Sredstva za rad vojnog povjerenika i njegovog ureda osiguravaju se u budžetu Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Vojni povjerenik radi isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja, ili bilo kojeg naroda u BiH.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI I OVLAŠTENJA

Član 3. (Nadležnosti)

U provođenju parlamentarne kontrole rada i drugih pitanja u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda vezanih za vojna lica i kadete u Oružanim snagama BiH i Ministarstvu odbrane BiH, vojni povjerenik nadležan je za:

- a) istraživanje specifičnih pitanja po uputstvu Parlamentarne skupštine BiH i Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija). Uputstva se mogu izdati samo ako se pitanje ne razmatra u okviru djelovanja Zajedničke komisije, a vojni povjerenik može i sam zatražiti da Zajednička komisija izda uputstva za istraživanje specifičnih pitanja;
- b) preduzimanje aktivnosti na osnovu vlastite procjene kada u vršenju svojih nadležnosti dobije informacije od članova Parlamentarne skupštine BiH, ili kroz razmatranje pritužbi vojnih lica i kadeta, te na bilo koji drugi način uoči okolnosti koje upućuju na kršenje ljudskih prava i sloboda vojnih lica i kadeta.

Član 4. (Ovlaštenja)

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti vojni povjerenik ima sljedeća ovlaštenja:

- a) da od ministra odbrane BiH i osoblja podređenog ministru zahtijeva informacije i pristup evidenciji. Ovo pravo može mu biti uskraćeno samo u slučaju važnih razloga za čuvanje tajnosti. U tom slučaju odbijanje utvrđuje ministar odbrane BiH, a razloge za odbijanje dužan je obrazložiti pred Zajedničkom komisijom;
- b) na osnovu uputstva izdatog u skladu s članom 3. stav (1) tačka a) ovog zakona i u slučaju pritužbe podnosioca, saslušati podnosioca, kao i svjedoke i stručnjake. Lice koje zabranjuje podređenom licu u svojoj službi da bude saslušano u svojstvu svjedoka ili stručnjaka u vezi s konkretnom pritužbom dat će vojnom povjereniku pismenu izjavu s obrazloženjem. U tom slučaju vojni povjerenik obratit će se glavnom inspektoru i ministru odbrane BiH;
- c) da nadležnoj instituciji u predmetu pruži priliku da riješi pitanje, te u tom slučaju saraduje i s Institucijom ombudsmena za ljudska prava BiH u istragama koje se vode po žalbama o kršenju ljudskih prava i sloboda vojnih lica i kadeta;
- d) da izda odgovarajuće preporuke nadležnoj instituciji;
- e) pitanje prosljedi nadležnim organima za krivične ili disciplinske postupke;
- f) da u bilo kojem trenutku posjeti jedinice i komande Oružanih snaga BiH i organizacione jedinice Ministarstva odbrane BiH, bez prethodne najave. Ovo pravo ima isključivo vojni povjerenik;

- g) da prisustvuje sjednicama Parlamentarne skupštine BiH ili Zajedničke komisije;
- h) da, iz djelokruga svoje nadležnosti, zahtijeva izvještaje od ministra odbrane BiH;
- i) da mu, u slučaju provođenja disciplinskog postupka, bude omogućeno prisustvo, kao i pristup evidenciji koja je u vezi s predmetom.

POGLAVLJE IV. DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

Član 5. (Dužnosti i odgovornosti)

- (1) Vojni povjerenik podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH pisani izvještaj za kalendarsku godinu (godišnji izvještaj).
- (2) Vojni povjerenik može, u bilo kojem trenutku, dostaviti pojedinačni izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH ili Zajedničkoj komisiji.
- (3) Kada vojni povjerenik djeluje po uputstvu izdatom u skladu s članom 3. tačka a) ovog zakona, podnosi, na zahtjev, pojedinačni izvještaj o rezultatima istrage.
- (4) Parlamentarna skupština BiH i Zajednička komisija mogu u bilo kojem trenutku zahtijevati prisustvo vojnog povjerenika.

Član 6. (Obaveza čuvanja tajnosti)

- (1) Vojni povjerenik obavezan je čuvati tajnost podataka koji su mu zvanično dati na uvid čak i nakon završetka njegovog mandata, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka. To se ne odnosi na zvaničnu komunikaciju ili na pitanja koja su općepoznata javnosti ili koja očito ne zahtijevaju tajnost sa stanovišta značaja koji im je dodijeljen.
- (2) Vojni povjerenik ne može, čak i ako više nije na dužnosti, davati izjave o službenim pitanjima vezano za njegovu dužnost pred sudom ili izvan suda bez odobrenja. Ovo odobrenje daje Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH, uz konsultacije sa Zajedničkom komisijom.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I. ODNOSI S DRUGIM INSTITUCIJAMA I ORGANIMA

Član 7. (Saradnja s drugim institucijama)

- (1) Prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, vojni povjerenik saraduje sa:
  - a) Ministarstvom odbrane BiH,
  - b) Generalnim inspektoratom Ministarstva odbrane BiH,
  - c) Oružanim snagama BiH,
  - d) Institucijom ombudsmena za ljudska prava BiH.

(2) Institucije i organi iz stava (1) ovog člana obavezni su obavijestiti vojnog povjerenika o postupcima koji su započeti po njegovom zahtjevu ili zahtjevu drugog organa, te o ishodu postupka.

(3) Sudski organi i organi uprave obavezni su obavijestiti vojnog povjerenika o započinjanju postupka, podizanju optužnice i ishodu postupka pokrenutog na njegov prijedlog.

(4) Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH može, uz saglasnost podnosioca pritužbe, predmet ustupiti vojnom povjereniku na daljnje postupanje. Vojni povjerenik obavezan je obavijestiti Instituciju ombudsmena za ljudska prava BiH o provođenju i ishodu postupka.

POGLAVLJE II. PRAVO NA PRITUŽBU

Član 8. (Pravo pritužbe)

(1) Svako vojno lice ili kadet u Oružanim snagama BiH ima pravo neposredno kontaktirati s vojnim povjerenikom, bez posredovanja zvaničnih službi, te podnijeti pritužbu. Podnosilac pritužbe neće biti predmet disciplinskog postupka niti diskriminacijskog odnosa zbog podnesene pritužbe.

(2) Anonimne pritužbe neće biti uzete u rad.

(3) Kada djeluje po podnesenoj pritužbi, vojni povjerenik neće otkrivati ove informacije u javnosti ako to zahtijeva podnosilac i ako njegov zahtjev nije ograničen zakonskim odredbama.

(4) Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH dužne su osigurati svim vojnim licima i kadetima pristup informacijama o nadležnostima vojnog povjerenika. Ova obaveza uključuje i informaciju o postupku za podnošenje pritužbi, kao i zaštiti podnosioca od bilo kakvih disciplinskih mjera ili diskriminacije zbog njihovog podnošenja.

POGLAVLJE III. IZBOR, IMENOVANJE, MANDAT I DRUGA STATUSNA PITANJA

Član 9. (Izbor)

(1) Vojnog povjerenika bira Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Zajedničke komisije.

(2) Kandidate za vojnog povjerenika predlažu članovi Zajedničke komisije, klubovi poslanika u Predstavničkom domu i klubovi naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Član 10. (Uslovi za izbor)

(1) Kandidat za vojnog povjerenika, osim što mora ispunjavati opće uslove, ne može:

- a) biti član političkih stranaka i ne smije slijediti instrukcije političkih stranaka;
- b) biti osuđivan za krivično djelo;
- c) obavljati dodatnu aktivnost za koju se plaća naknada.

(2) Vojni povjerenik treba da bude lice s dužim parlamentarnim iskustvom, visokim moralnim ugledom, te dobrim poznavanjem pitanja iz oblasti odbrane.

Član 11.
(Imenovanje i mandat)

- (1) Parlamentarna skupština BiH imenuje vojnog povjerenika.
- (2) Mandat vojnog povjerenika traje pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora.
- (3) Mandat vojnog povjerenika počet će s polaganjem zakletve u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
- (4) Mandat vojnog povjerenika, osim u slučaju iz stava (2) ovog člana ili smrti, prestaje u slučaju:
  - a) razrješenja;
  - b) ostavke.
- (5) Na zahtjev Zajedničke komisije za razrješenjem vojnog povjerenika, konačnu odluku donosi Parlamentarna skupština BiH.
- (6) Vojni povjerenik može podnijeti ostavku u bilo kojem trenutku. U tom slučaju odluku o razrješenju donosi Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Član 12.
(Status i naknade)

- (1) Vojni povjerenik ostvaruje pravo na jednaku plaću i naknade kao i zamjenici ministara u Vijeću ministara BiH.
- (2) Potrebno osoblje i oprema za obavljanje dužnosti vojnog povjerenika bit će prikazana u odvojenom poglavlju budžeta Parlamentarne skupštine BiH.

DIO TREĆI

POGLAVLJE I. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.
(Izbor prvog vojnog povjerenika)

- (1) Izbor i imenovanje prvog vojnog povjerenika, na prijedlog članova Zajedničke komisije, klubova poslanika u Predstavničkom domu i klubova naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, vrši Zajednička komisija.
- (2) Mandat prvog vojnog povjerenika počet će polaganjem zakletve u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, a trajat će do 30. juna 2012. godine.
- (3) Postupak izbora i imenovanja prvog vojnog povjerenika pokrenut će Zajednička komisija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a bit će završen najkasnije u roku od 90 dana.

Član 14.
(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH potvrđuje podzakonske akte koje će donijeti vojni povjerenik, a kojim se definiraju njegovi odnosi s Ministarstvom odbrane BiH, Generalnim inspektoratom pri Ministarstvu odbrane BiH, Oružanim snagama BiH i Institucijom ombudsmena za ljudska prava BiH.

(2) Ministar odbrane BiH, na prijedlog Generalnog inspektorata, donijet će podzakonske akte potrebne za primjenu ovog zakona u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH.

(3) Podzakonski akti iz st. (1) i (2) ovog člana bit će doneseni u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15.
(Stupanje zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj 363/09
18. juna 2009. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Beriz Belkić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Ilija Filipović, s. r.
